

<http://physicsweb.org/article/news/4/2/9>

2000/02/18

بینش‌ی جدید در باره‌ی دی‌یُد‌های نورگسیل آلی

نمایش‌گرها بی‌که با نیم‌رساناهای آلی ساخته شده اند ارزان و تخت اند، خواص تصویری‌شان عالی است، و انرژی الکتریکی بسیار کم می‌صرف می‌کنند. این ابزارها را از لایه‌های نازک مواد آلی می‌سازند، که بین دو اتصال مناسب قرار گرفته اند. وقتی بین دو اتصال ولتاژ برقرار می‌شود، این وسیله به یک حالت برانگیخته می‌رود که فتوون می‌گسیلد. سُتیفن فارِست [۱] از دانش‌گاه پُرینستین [۲]، و همکارانش را جدیدی پیدا کرده اند که بازده این ابزارها را چهار برابر می‌کند [۳].

گسیل نور از ترکیب‌های آلی از طریق دو فرآیند مجرزا انجام می‌شود: فلوئرسان (فرآیندی که نیم‌رساناهای آلی فعلی براساس آن نورتولید می‌کنند) و فسفرسان. در فلوئرسان، ماده حامل‌های بار (الکترون یا حفره) جذب می‌کند. حامل‌های مخالف با حامل‌های جذب شده برخورد می‌کنند و حالت برانگیخته ای درست می‌شود که به آن ایکسیتون می‌گویند. سپس ماده یک فون می‌گسیلد و به حالت پایه بر می‌گردد. فسفرسان هم براساس فرآیند مشابهی کار می‌کند. اما در اینجا با استفاده از اسپین الکترون طول عمر گذار بیشتر می‌شود. اگر اسپین دوالکترونی که در حالت برانگیخته اند یکسان باشد (یعنی اگر دوالکترون در حالت سه‌تایی باشند) زمان بیشتری طول می‌کشد تا ماده به حالت پایه برگردد. حالت پایه یک‌تایی است، یعنی اسپین‌الکترون‌ها در این حالت مخالفی هم است. به هر حال، بازده هر دو فرآیند نسبتاً کم است، و از آن بدتر بسیاری از ترکیب‌های فسفرسان در دمای اتاق کار نمی‌کنند.

فارِست و همکارانش دریافتند با به کارگیری هردو روش می‌شود بازده دی‌یُد‌های نورگسیل آلی را زیاد کرد. گروه در ابزار خود یک در میان لایه‌ها بی‌که از ترکیب‌های فلوئرسان و فسفرسان گذاشت. انرژی دمیده در سیستم در ترکیب فسفرسان حالت‌های برانگیخته‌ی

یکتایی و سه‌تایی درست می‌کند. این‌ها هم در ماده‌ی فلورسان حالت‌های برانگیخته‌ی یکتایی درست می‌کنند، که نور می‌گسیلنند. افزایش بازده تولید نورگرمای تولیدشده در ابزار را کم می‌کند و عمر آن را افزایش می‌دهد.

[1] Stephen Forrest

[2] Princeton

[3] Nature **403** 750